

Риёзус солиҳийн / Риёзус солиҳийн / 510-ҳадис

وَعَنْ حَالِدِ بْنِ عُمَرَ الْعَدَوِيِّ قَالَ: حَطَبَنَا عُتْبَةُ بْنُ عَرْوَانَ - كَانَ أَمِيرًا عَلَى الْبَصْرَةِ - فَحَمَدَ اللَّهَ تَعَالَى وَأَشْتَهَى عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: أَمَا بَعْدُ: إِنَّ الدُّنْيَا قَدْ آذَنْتُ بِصُرُمْ، وَوَلَّتْ حَدَّاءً، وَلَمْ يَبْقَ مِنْهَا إِلَّا صُبَابَةُ كَصْبَابَةِ الْإِنَاءِ يَتَصَابَّهَا صَاحِبُهَا، وَإِنَّكُمْ مُنْتَقِلُونَ مِنْهَا إِلَى دَارٍ لَا رَوَالَ لَهَا، فَاتَّقُلُوا بِخَيْرٍ مَا بِحُضُرَتِكُمْ؛ فَإِنَّهُ قَدْ ذُكِرَ لَنَا أَنَّ الْحَجَرَ يُلْقَى مِنْ شَفِيرٍ جَهَنَّمَ فِيهِوْيَ فِيهَا سَبْعِينَ عَامًا لَا يُدْرِكُ لَهَا قُعْرًا، وَاللَّهُ لَتَمَلَّأَنَّ، أَفَعَجِبْتُمْ؟! وَلَقَدْ ذُكِرَ لَنَا أَنَّ مَا بَيْنَ مِصْرَاعَيْنِ مِنْ مَصَارِيعِ الْجَنَّةِ مَسِيرَةً أَرْبَعينَ عَامًا، وَلَيَأْتِيَنَّ عَلَيْهَا يَوْمٌ وَهُوَ كَظِيْظٌ مِنَ الزِّحَامِ، وَلَقَدْ رَأَيْتُنِي سَابِعَ سَبْعَةٍ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، مَا لَنَا طَعَامٌ إِلَّا وَرَقُ الشَّجَرِ، حَتَّىٰ قَرِحْتُ أَشْدَاقَنَا، فَأَنْتَقَطْتُ بُرْدَةً فَشَفَقْتُهَا بَيْنِ وَبَيْنِ سَعْدِ بْنِ مَالِكٍ، فَأَتَرَرْتُ بِنِصْفِهَا، وَاتَّرَرْ سَعْدٌ بِنِصْفِهَا، فَمَا أَصْبَحَ الْيَوْمَ مِنَّا أَحَدٌ إِلَّا أَصْبَحَ أَمِيرًا عَلَى مِصْرٍ مِنَ الْأَمْصَارِ، وَإِنِّي أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ فِي نَفْسِي عَظِيمًا، وَعِنْدَ اللَّهِ صَغِيرًا。 رَوَاهُ مُسْلِمٌ [م]. [2967]

وله: «آذَنْتُ» هُوَ بِمَدِ الْأَلْفِ؛ أَيْ: أَعْلَمْتُ، وَقَوْلُهُ: «بِصُرُمْ»: بِضمِ الصَّادِ؛ أَيْ: بِأَنْقِطَاعِهَا وَفَنَائِهَا، وَقَوْلُهُ: «وَوَلَّتْ حَدَّاءً» هُوَ بِخَاءٍ مُهْمَلٍ مَفْتُوحٍ، ثُمَّ ذَالٍ مُعْجَمٍ مُشَدَّدٍ، ثُمَّ لَفِ مَدُودَةٍ؛ أَيْ: سَرِيعَةً وَ«الصُّبَابَةُ» بِضمِ الصَّادِ الْمُهْمَلَةِ، وَهِيَ: الْبَقِيَّةُ الْيَسِيرَةُ، وَقَوْلُهُ: «يَتَصَابَّهَا» هُوَ بِتَشْدِيدِ الْبَاءِ قَبْلَ الْهَاءِ؛ أَيْ: يَجْمَعُهَا، وَ(الْكَظِيْظُ): الْكَثِيرُ الْمُمْتَلِئُ، وَقَوْلُهُ: «قَرِحْتُ» هُوَ بِفتحِ الْقَافِ وَكَسْرِ الرَّاءِ، أَيْ: صَارَ فِيهَا فُرُوخٌ.

Холид ибн Умар ал-Адавий розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Утба ибн Фозван бизга хутба қилди. (У Басранинг амири эди). Аллоҳга

ҳамду сано айтиб, сўнгра шундай деди: «Аммо баъд. Дунё ўзининг ўткинчилигини билдириб, тезда ортига қайтди. Ундан сув ичилган идишда қолган сув каби қолдиқ қолди. Сизлар ундан заволга учрамайдиган ҳовлига кўчиб ўтасизлар. Шундай экан, ҳузурингиздаги яхши нарсалар билан кўчиб ўтинг. Чунки бизга жаҳаннамнинг лабидан тош ташланса, етмиш йил қуласа ҳам унинг қаърига етиб бормаслиги зикр қилинди. Аллоҳга қасамки, у албатта тўлдирилади. Ажабланяпсизми? Бизга жаннат эшигидаги икки табақанинг ораси қирқ йиллик йўл экани ва у бир кун келиб, тикилинчдан тўлиб-тошиб кетиши зикр қилинди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга бўлган етти кишининг бири эдим. Даражат баргидан бошқа егулигимиз йўқ эди, ҳатто оғзимизнинг четлари яра бўлиб кетди. Бир чопон топиб олиб, Саъд ибн Молик билан бўлиб олдик. Унинг ярмини мен, ярмини Саъд изор қилиб олдик. Бугун эса ҳар биримиз бир юртнинг амирига айландик. Ўз наздимда улуғ, Аллоҳнинг ҳузурида эса ҳақир бўлиб қолишдан Аллоҳдан паноҳ сўрайман».

Имом Муслим ривояти.

Манба: hadis.islom.uz

